

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
Minister, mag. Goran Klemenčič
Župančičeva 3**

1000 LJUBLJANA

in

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
Minister, dr. Dušan Mramor
Župančičeva 3**

1000 LJUBLJANA

Vaš znak:

Naš znak:

Ljubljana, 18.3.2016

ZADEVA: Pobuda sistemskih sprememb pri reševanju davčnih sporov

Spoštovani,

Slovenski inštitut za revizijo, odbor preizkušenih davčnikov, daje pobudo za razmislek o sistemski ureditvi reševanja davčnih sporov.

Bistvo pobude je v spoznanju, da davčni spori zaradi čezmejnih elementov, zaradi kompleksnosti gospodarskih razmerij, izrazitih predhodnih finančnih, bilančnih in ekonomskih vprašanj, niso zgolj pravni, temveč čedalje bolj, v mnogih primerih pa izključno ekonomsko-finančni.

Obstoječ sodni sistem v Republiki Sloveniji za tovrstne gospodarsko-davčne spore ne omogoča sistemskih rešitev, primeroma v obliki specialnih davčnih sodišč, v katerih bi bila zastopana tudi ekonomsko-finančna stroka, niti posebnih posvetovalnih sodnih svetov, zastopanih s strani ekonomsko-finančne stroke. Ugotavljamo, da v sodni obravnavi davčnih sporov pomanjkanje znanj v zvezi z vprašanji, povezanimi z razumevanjem in uporabo računovodskih standardov, z implementacijo ekonomsko-finančnih vprašanj, primeroma transfernih cen, tanke kapitalizacije, transakcij z mednarodnim elementom, finančnimi instrumenti, prikritim izplačilom dobička in tako dalje.

Bistvo pobude je dejstvo, da se za pravilno in zakonito obdavčenje ter za končno odločitev glede obdavčenja zahteva sinergija pravnih in ekonomsko-finančnih znanj in ne izključno pravno-procesna presoja.

Menimo, da je univerzalnost Upravnega sodišča Republike Slovenije (še več – celo univerzalnost sodnikov odločevalcev oziroma njihova davčna ne-specializiranost) lahko zelo resen sistemski problem. Prav tako smo prepričani, da obstoječa ureditev sodnih izvedencev ne more in ne nadomešča dejanske strokovne podpore sodišču v postopku odločanja. Ta strokovna podpora s področja znanj, ki niso ozko pravna, temveč ekonomsko-finančna, očitno sistemsko ni umeščena v sodni sistem.

Davčna praksa in davčna stroka potrebuje in pričakuje sodno prakso, ki bo odgovarjala in kreirala zanesljiv sekundarni pravni vir kot pomemben element pravne varnosti, enake obravnave ter zaupanja v pravo.

Na tej podlagi Odbor preizkušenih davčnikov pri Slovenskem inštitutu za revizijo daje pobudo za razmislek o možnih sistemskih spremembah v smeri tribunalnih senatov v specializiranih davčnih in davčno kazenskih zadevah, opustitev II. stopnje, spor polne jurisdikcije ter vključitev posvetovalnih senatov zastopanih s strani ekonomsko-finančne stroke.

S tem namenom je Slovenski inštitut za revizijo, Odbor preizkušenih davčnikov v sklopu dvodnevne 16. davčne konference organiziral okroglo mizo z naslovom »Izzivi sodnega sistema na področju obravnave davčnih sporov«. Na okrogli mizi so sodelovali prof. dr. Erik Kerševan, Vrhovni sodnik, Vrhovno sodišče RS, mag. Blaž Pate, odvetnik, Odvetniška pisarna Blaž Pate, d.o.o., ddr. Marian Wakounig, regionalni direktor za davke in carine, Zvezno finančno ministrstvo Republike Avstrije, Zdenka Štucin, višja sodnica, Upravno sodišče RS in Saša Jerman, predsednica odbora sekcije preizkušenih davčnikov pri Slovenskem inštitutu za revizijo.

Ddr. Marian Wakounig je v sklopu 16. davčne konference predstavil ureditev davčnih sodišč v Republiki Avstriji, kjer je na podlagi novele upravnega sodstva iz leta 2012 dne 1.1.2014 prišlo do uvedbe dvostopenjskega upravnega sodstva (na prvi stopnji odločajo upravna sodišča, na drugi stopnji pa vrhovno upravno sodišče). Pristojnost za prvostopenjsko odločanje o pritožbah na davčnem in carinskem področju (pri čemer t.i. predhodno odločanje še vedno izvaja finančni organ) ter zadev finančno-kazenskega prava je pripadla novoustanovljenemu Zveznemu finančnemu sodišču (v nadaljevanju: FZS). V postopku odločajo sodniki posamezniki oz. senati štirih sodnikov (dveh strokovnih sodnikov in dveh laičnih sodnikov). Laični sodniki delujejo častno in so imenovani izmed poklicnih zastopstev davčnih zavezancev, pri čemer te funkcije ne smejo prevzeti notarji, davčni svetovalci ter odvetniki. FZS lahko odločbo, ki jo pritožnik izpodbija, spremeni v »vse možne smeri«. Zoper odločbe FZS imajo stranke na voljo revizijo pri vrhovnem upravnem sodišču oz. pritožbo na ustavno sodišče.

Predstavljeni, tudi mednarodno zelo uspešni, način reševanja davčnih sporov v Avstriji je med udeleženci okrogle mize požel veliko odobravanja. Udeleženci smo se strinjali, da bi omenjeni model tudi brez drastičnih posegov v organizacijo sodstva lahko v določeni meri prenesli v slovenski sistem reševanja davčnih sporov. Po našem mnenju bi se namreč omenjenemu modelu lahko približali že s tem, da bi:

- opustili odločanje na II. stopnji na Ministrstvu za finance, ter namesto tega
- v odločanje v upravnem sporu vključili posvetovalne senatne organe, zastopane s strani davčne in ekonomsko-finančne stroke, ki bi s svojim mnenjem pomembno pripomogli k vsebinsko strokovni in pretehtani razpravi o posameznem pravnem vprašanju.